

Obsah

ČÁST PRVNÍ: DO ROKU 1918

Úvod	11
I. Od „sociální fyziky“ k „sociologii“: objev nového předmětu poznání (1790–1860)	
1. Sociologie jako dědička Revoluce	14
<i>Tradicionalistický proud</i>	15
<i>Od ideologů po Saint-Simona</i>	17
2. Rozmanité podoby pozitivismu a scientismu	21
<i>Pozitivismus v podání Augusta Comta</i>	21
<i>Anglická varianta pozitivismu</i>	24
<i>Morální a soudní statistika</i>	26
<i>Sociální matematika</i>	29
3. Kontinuita a proměna politické reflexe	31
<i>Demokracie a revoluce u Tocquevilla</i>	33
<i>Utopické socialismy a marxismus</i>	34
Literatura ke kapitole I	39
II. Sociologie nebo sociální věda/y? Hledání identity (1860–1890)	
1. Politický voluntarismus a společnost: případ Francie	42
<i>Univerzita a reformní nálady II. císařství</i>	42
<i>Frédéric Le Play a jeho hnutí</i>	45
<i>Svobodná škola politických věd</i>	47
2. Zdrojová „paradigmata“ sociální vědy	48
<i>Biologismus a jeho výstřelky</i>	49
<i>Organicismus</i>	50
<i>Kontraktualismus</i>	52
<i>Německá filozofie proti pozitivismu</i>	53
3. Meze vědy o společnosti v 80. letech 19. století	54
Literatura ke kapitole II	55
III. Francie a Německo: kdo s koho (1890–1918)	
1. Spor o duchovní vědy	58
<i>Wundt a vědecká psychologie</i>	60
<i>Tönniesovo učení o pospolitosti</i>	61
<i>Psychologismus po francouzsku</i>	62

2. Sociologie jako věda o „společenských bytostech“	64
<i>Simmel a formální sociologie</i>	65
<i>Max Weber a chápající sociologie</i>	67
<i>Německá sociologie – obor s nejistým statutem</i>	70
3. Sociologie jako obecná věda o sociální	71
<i>Émile Durkheim – životní dráha</i>	71
<i>Dílo</i>	73
4. Snahy o organizaci sociologie ve Francii	76
<i>Republikáni a vysoké školství</i>	77
<i>Soukromá iniciativa</i>	79
<i>Váhání intelektuálního trhu</i>	83
<i>Dobrodružství Sociologické ročenky</i>	85
<i>Nesoustavná institucionalizace</i>	89
Literatura ke kapitole III	91
IV. Sociologie jako sociální umění	
1. Vznik dalších národních výzkumných modalit v Evropě	96
<i>Belgie – již aplikovaná sociální věda</i>	96
<i>Rusko – mezi vědou a revolucí</i>	97
<i>Itálie – od kriminologie k paretovské sociologii</i>	98
<i>Francie – předávání a dělení leplayovského dědictví</i>	100
<i>Velikost a bída britské sociologie</i>	102
2. Americký reformismus	105
<i>Novému světu nová věda</i>	105
<i>Sociologický podnikatel Small</i>	107
<i>Stav oboru kolem roku 1910</i>	108
Literatura ke kapitole IV	109
Na závěr této části	111
Synoptická tabulka	112
Orientační bibliografie	125

ČÁST DRUHÁ: OD ROKU 1918

Úvod	133
I. Nestejně osudy (1918–1945)	
1. Francouzská sociologie bez Durkheima	136
<i>Následnictví a úpadek durkheimismu</i>	136
<i>Francouzští nedurkheimovci v meziválečném období</i>	142
2. Německé sociologie mezi dvěma porážkami	145
<i>Sociologické souostroví</i>	145
<i>Nepřiliší plodné budování teoretických systémů</i>	147
<i>Jednotlivé oblasti výzkumu</i>	150
<i>Němečtí sociologové za vlády nacismu</i>	153
3. Sociologie přeplula Atlantik	155
<i>„Světská“ sociologie</i>	155
<i>Město jako laboratoř Chicagské univerzity</i>	158
<i>Hledání americké společnosti</i>	161
<i>Harvard a teoretická reakce</i>	162
4. Závěr	164
Literatura ke kapitole I	164
II. Čas ambicí (1945–1968)	
1. „Zlatý věk“ americké sociologie	174
<i>Konsolidace institucí</i>	175
<i>Triumfální vítězství kvantifikujícího empirismu</i>	176
<i>Hegemonie funkcionalismu</i>	179
<i>Opozice na vzestupu</i>	183
2. Rekonstrukce francouzské sociologie	186
<i>Proces institucionální výstavby</i>	186
<i>Konjunkturální empirismus</i>	191
<i>Gurvitčovy zápasy</i>	193
3. Internacionalizace sociologie	195
<i>Úloha, kterou sebrálo UNESCO a Spojené státy</i>	195
<i>Rekonstrukce a konstrukce západních sociologií</i>	196
<i>Hibernace komunistické sociologie</i>	199
<i>Militantnost latinskoamerické sociologie</i>	200
4. Závěr	200
Literatura ke kapitole II	201

III. S paradigmaty se roztrhl pytel (1968–1990)	
1. Nová anglosaská paradigmata	212
<i>Kritická sociologie</i>	213
<i>Proměny symbolického interakcionismu</i>	213
<i>Teorie sociální směny a teorie racionální volby</i>	218
<i>Obnova historické sociologie</i>	219
<i>Rozvoj empiricko–analytické tradice</i>	220
2. Francouzská sociologie na rozcestí	222
<i>Extenze a segmentace</i>	222
<i>Smrt a zmrtvýchvstání sociologie aktéra</i>	224
<i>Z „luhů a hájů“ francouzské sociologie</i>	229
3. A ve zbytku světa...	230
Literatura ke kapitole III	230
Obecné tendence a perspektivy	239
Synoptická tabulka	242
Orientační bibliografie	258